

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з наукової роботи
та інноваційної діяльності
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор сільськогосподарських наук,
професор**

**Оксана ТОНХА
2025 р.**

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Ткачука Олексія Петровича
на тему: **«Публічно-правова охорона добре відомого позначення в Україні»**,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності **081 «Право»**
галузі знань **08 «Право»**

Витяг з протоколу № 2 фахового семінару наукової ради юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від «22» квітня 2025 року.

Присутні члени наукової ради юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: В. В. Ладиченко, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, доктор юридичних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Право», голова наукової ради; Н. А. Стасюк, доцент кафедри адміністративного та фінансового права, доктор філософії зі спеціальності «Право», голова ради аспірантів юридичного факультету, секретар наукової ради; В. П. Базов, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, доктор юридичних наук, професор; І. В. Горіславська, доцент кафедри цивільного та господарського права, кандидат юридичних наук, доцент; О. В. Гулак, професор кафедри адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор; Л. О. Панькова, доцент кафедри цивільного та господарського права, кандидат юридичних наук, доцент; О. Ю. Піддубний, завідувач кафедри цивільного та господарського права, доктор юридичних наук, професор; О. П. Світличний, професор кафедри цивільного та господарського права, доктор юридичних наук, професор; С. В. Слюсаренко, доцент кафедри адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент; О. А. Улютіна, заступник декана юридичного факультету, професор кафедри адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент; О. С. Яра, декан юридичного факультету, професор кафедри адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор.

Інші присутні на засіданні наукової ради юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Ю. С. Канарик, доцент кафедри цивільного та господарського права, кандидат юридичних наук, доцент; О. П. Ткачук, здобувач ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Ткачука Олексія Петровича** на тему: **«Публічно-правова охорона добре відомого позначення в Україні»**, поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Тему дисертації затверджено вченою радою юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 3 від «26» жовтня 2021 року).

Дисертацію виконано на кафедрі цивільного та господарського права юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент **Канарик Юлія Сергіївна**, доцент кафедри цивільного та господарського права Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувача О. П. Ткачука про основні положення дисертації. Здобувачем розкрито поняття «торговельної марки», «торговельної марки з репутацією», «добре відомої торговельної марки», «знаменитої торговельної марки», «історичної торговельної марки», «патріотичної торговельної марки»; визначено основні переваги добре відомого позначення; досліджено міжнародно-правову охорону добре відомого позначення та з'ясовано, що вона є недосконалою; досліджено юрисдикційні повноваження державних органів, які задіяні у публічно-правовій охороні добре відомого позначення, зокрема щодо встановлення факту публічності торговельної марки, факту порушення права особи (юридичної особи), якій належить ця торговельна марка у будь-якій формі, застосування будь-якої форми фіксування та/або припинення порушення такого права.

Охарактеризовано адміністративну юрисдикцію з визнання торговельної марки добре відомим позначенням, зокрема позасудову адміністративну юрисдикцію (підвідомчість справ Апеляційній палаті) та судову адміністративну юрисдикцію (підсудність справ відповідно до законодавства про судову систему).

Проведено комплексний аналіз діяльності Апеляційної палати Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій та виділено три стадії проваджень Апеляційної палати; розглянуто питання захисту прав інтелектуальної власності на добре відомі торговельні марки судами України, зокрема проблеми застосування проваджень судами, діяльності Спеціалізованого суду, способів захисту добре відомих торговельних марок; розкрито та проаналізовано поняття та співвідношення правової охорони і правового захисту добре відомих позначень, удосконалено систему публічно-правової охорони інтелектуальної власності в Україні.

У підсумку результатів проведеного дослідження було, зокрема, надано авторське визначення понять публічно-правова охорона добре відомого позначення, узагальнено зарубіжний досвід публічно-правової охорони добре відомого позначення, визначено характерні стадії проваджень з визнання торговельної марки добре відомим позначенням, запропоновано удосконалення судового розгляду справ з визнання торговельної марки добре відомим позначенням, запропоновано напрями подальшого удосконалення публічно-правової охорони добре відомого позначення в Україні.

Здобувачеві було поставлено 8 запитань, на які доповідач надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – кандидат юридичних наук, доцент Ю. С. Канарик, яка зазначила, що за період навчання О. П. Ткачук набув теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, достатніх для вирішення наукових і практичних завдань у праві, провів власне наукове дослідження. Результати, отримані в ході дослідження, мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. У процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи О. П. Ткачук проявив себе як самостійний, наполегливий, відповідальний, високоерудований науковець, який уміє поставити і вирішити складні наукові завдання, володіє методами наукових досліджень, комунікаційними та іншими компетентностями, що дозволяють йому цілісно, у логічній послідовності представляти результати власних досліджень, публікувати їх в українських та зарубіжних наукових виданнях, обговорювати у науковій спільності, обґрунтовувати та відстоювати власні наукові досягнення.

Експерти:

Піддубний О. Ю., доктор юридичних наук, професор, зазначив, що проведене дослідження виконано на належному науковому і методологічному рівні та відповідає

встановленим вимогам. З огляду на те, що робота дисертанта має достатній рівень наукової актуальності й новизни і високу практичну значущість, рецензована дисертація є завершеною та цілісною науковою працею. На основі аналізу дисертації експертом запропоновано надати їй загальну позитивну оцінку, як такий, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Панькова Л. О., кандидат юридичних наук, доцент, відмітила, що зміст роботи цілковито відображає основні положення дисертації. Дисертаційне дослідження не містить порушень академічної доброчесності. Результати наукової роботи повно викладено в опублікованих здобувачем наукових працях. Особливо відзначено значну цінність та актуальність рецензованої наукової праці, її академічне й прикладне значення. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такий, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: О. В. Гулак, доктор юридичних наук, професор; І. В. Горіславська, кандидат юридичних наук, доцент; О. Ю. Піддубний, доктор юридичних наук, професор; О. П. Світличний, доктор юридичних наук, професор; О. А. Улютіна, кандидат юридичних наук, доцент; О. С. Яра, доктор юридичних наук, професор.

Виступаючі зазначили, що здобувачем виконано дисертацію на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Було підтримано пропозицію експертів щодо рекомендації для подання дисертації О. П. Ткачука до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію Ткачука Олексія Петровича на тему: «Публічно-правова охорона добре відомого позначення в Україні», члени наукової ради юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації. Дисертаційне дослідження О. П. Ткачука присвячено дослідженню публічно-правової охорони добре відомого позначення в Україні. Розвиток об'єктів права інтелектуальної власності зумовлює необхідність пошуку ефективного захисту новостворених об'єктів. Ніколи ще товарні знаки не відігравали такої потужної ролі на ринку та не формували світогляд і системи цінностей суспільства, як сьогодні. І найбільша роль у такому значному впливі на споживача належить добре відомим позначенням. Значення загальновідомих позначень полягає у тому, що вони охороняються навіть без реєстрації. Їх реєстрація (визнання компетентним органом) на територіях, що охороняються не є обов'язковим, у ряді країн їх правова охорона

поширюється не тільки на товари, які зробили їх загальновідомими, але й на всі товари та послуги. Дослідження публічно-правової охорони добре відомого позначення, поза сумнівом, допомагає краще зрозуміти роль та вплив держави на вдосконалення процесів визнання позначення добре відомим, тим більше, що в Україні безперервно тривають процеси реформування державних інституцій, у тому числі й системи органів права інтелектуальної власності.

Дане дослідження робить суттєвий внесок у загальний науковий доробок у сфері визначення контрольно-наглядових функцій держави щодо такого об'єкта права інтелектуальної власності, як добре відоме позначення, а також у розроблення й обґрунтування теоретичних засад удосконалення правової охорони цього об'єкта. Дисертація містить не просто огляд змісту статусу контрольно-наглядових органів, а й докладне дослідження їх функціонального навантаження як суб'єктів владних повноважень публічно-правової охорони на добре відоме позначення. З огляду на викладене, обрана здобувачем тематика наукового дослідження є актуальною через потребу визначення напрямів подальшого інституційного удосконалення публічно-правової охорони добре відомого позначення в Україні в умовах сучасних викликів для держави.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дисертаційне дослідження виконано в межах тематики науково-дослідних робіт юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Дисертацію підготовлено на кафедрі цивільного та господарського права юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України згідно з п. 1.14 Пріоритетних напрямів фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки від 26.03.2021 р. № 12-21, а також згідно з планом науково-дослідної роботи кафедри і планом науково-дослідної роботи Національного університету біоресурсів і природокористування України в рамках і в частині розкриття окремих аспектів теми «Актуальні питання приватно-правового регулювання в Україні» (номер державної реєстрації 0119U103923).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Дисертація є самостійною науковою працею, результати якої одержані автором самостійно, а сформульовані у ній положення та висновки обґрунтовано на основі власних досліджень автора. Здобувачем здійснено пошук та аналіз літератури за темою дисертації, виконано наукові дослідження та опрацьовано одержані результати.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Дослідження базується на застосуванні загальних принципів наукового пізнання (об'єктивності, всебічності, повноти дослідження) і загальнонаукових методів пізнання (аналіз, синтез, підхід, дедукція та ін.) систем, способів і прийомів вивчення правових явищ. Загалом у роботі використано комплекс загально-наукових і спеціально-наукових методів пізнання, які є загальноприйнятими в сучасній правовій доктрині. Для досягнення поставленої мети і розв'язання вказаних в дослідженні задач було використано наступні методи: загально-науковий метод комплексного аналізу використано при визначенні соціально-економічної проблематики добре відомого позначення та завдань правової охорони у цій галузі (підрозділи 1.1, 1.2); порівняльно-правовий метод було використано у процесі дослідження міжнародного досвіду та пошуку шляхів вдосконалення публічно-правової охорони добре відомого позначення в законодавстві інших держав (підрозділ 1.3); структурно-функціональний та формально-логічний методи, методи класифікації, групування застосовані для систематизації законодавства, органів публічно-правової охорони добре відомого позначення (підрозділ 2.1); формально-юридичний метод застосований при визначенні правового становища суб'єктів, що здійснюють спеціальну публічно-правову охорону добре відомого позначення (підрозділи 2.2; 2.3); метод правового механізму реалізації заходів захисту

у галузі права інтелектуальної власності на добре відомі позначення (підрозділ 3.1); порівняльно-правовий метод застосовано при дослідженні позитивного досвіду удосконалення системи публічно-правової охорони інтелектуальної власності в Україні (підрозділ 3.2).

5. Наукова новизна основних результатів дослідження полягає у комплексному дослідженні теоретико-методологічних засад та організації публічно-правової охорони добре відомого позначення в Україні, проведенні правового аналізу новоствореної державної системи правової охорони інтелектуальної власності, у тому числі на добре відомі позначення і формуванні новітніх підходів до ефективної публічно-правової охорони добре відомого позначення, що виносяться на захист.

Уперше: запропоновано авторське визначення поняття «публічно-правової охорони добре відомого позначення», що окреслює регламентовану нормами публічного права діяльність суб'єктів публічної адміністрації, уповноважених забезпечити конституційні гарантії захисту інтелектуальної власності на добре відомі позначення; розкрито зміст публічно-правової охорони добре відомого позначення в Україні; виявлено специфіку юрисдикційних повноважень Апеляційної палати Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій в частині охорони прав інтелектуальної власності на добре відомі позначення як регламентовану публічно-правовими нормами діяльність, що має процесуальний характер; виділено стадії проваджень з розгляду подавців заяв на визнання торгової марки добре відомою.

Удосконалено: адміністративно-правові форми та методи діяльності публічної адміністрації у сфері забезпечення охорони добре відомих позначень; способи охорони добре відомого позначення шляхом уточнення, що охорона такої марки Апеляційною палатою Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій здійснюється через визнання її добре відомою, а при визначенні способів захисту судами вживаються додаткові способи захисту; сформульовано та обґрунтовано конкретні пропозиції щодо вдосконалення публічно-правової охорони у сфері інтелектуальної власності, у тому числі добре відомі позначення шляхом взаємодії Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій з органами публічної влади (митними органами, органами служби безпеки тощо).

Дістали подальшого розвитку: теоретичні уявлення та підходи, які відрізняють публічно-правову охорону інтелектуальної власності на добре відомі позначення від охорони інших об'єктів права інтелектуальної власності; наукові підходи до визначення перспектив удосконалення нормативно-правової бази у сфері інтелектуальної власності на добре відомі позначення; характеристика специфічних рис публічної адміністрації у сфері забезпечення охорони добре відомого позначення.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження. Практичне значення отриманих результатів може бути використано з метою подальших теоретичних досліджень та в цілях удосконалення практичних заходів у діяльності публічно-правової охорони добре відомого позначення в Україні, зокрема, як підґрунтя для подальшого вивчення проблем публічно-правової охорони у цій сфері, у процесі підготовки дисертацій, монографій, аналітичних доповідей; у науково-дослідній сфері – як підґрунтя щодо подальших наукових розробок із досліджуваної проблематики; у правотворчій діяльності дане дисертаційне дослідження може бути використане – як наукова основа удосконалення чинного законодавства, модернізації підходів до шляхів застосування юридичного термінознавства для вдосконалення публічно-правового регулювання державної системи захисту об'єктів права інтелектуальної власності та формування ієрархічної системи нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини у сфері охорони та захисту добре відомого позначення в Україні.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення й результати дисертаційного дослідження опубліковано у 9 наукових працях, з яких стаття у науковому виданні, включеному до міжнародних наукометричних баз

даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, 5 статей у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, 3 тези наукових доповідей.

**Стаття у науковому виданні,
включеному до міжнародних наукометричних баз даних
Web of Science Core Collection та/або Scopus**

1. **Tkachuk O.**, Tsiupa O., Olshanskyi O., Serdiukova O., Vishka I. A public administration system focusing on the provision of public services. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2023. Vol. XXXVI. P. 52–56. *(Tkachuk O. здійснено аналіз процесу надання державних послуг за ключовими аспектами відповідної проблематики, обґрунтовано актуальність теми дослідження, сформульовано наукову новизну, визначено практичне значення та окреслено мету проведеного наукового пошуку, погоджено висновки з іншими співавторами та підготовлено наукову публікацію до друку відповідно до встановлених вимог видання. Tsiupa O. використано аналітико-бібліографічний метод для систематизації та оцінки наукових джерел з проблематики державного управління. Olshanskyi O. проведено онлайн анкетування з метою з'ясування найбільш важливих питань, пов'язаних з наданням публічних послуг органами державного управління. Serdiukova O. визначено основні теоретичні аспекти, які є найбільш важливими для розвитку системи державного управління. Vishka I. проведено аналіз наукових підходів та управлінських позицій керівників структурних підрозділів органів місцевого самоврядування, відповідальних за надання публічних послуг, щодо визначальних напрямів розвитку системи публічного управління, а також систематизовано результати дослідження).*

**Статті у наукових виданнях,
включених до Переліку наукових фахових видань України**

2. Ткачук О. П. Поняття публічно-правової охорони торговельної марки в Україні. Публічне право. 2022. № 3. С. 25–31.

3. Ткачук О. П. Поняття та зміст публічно-правової охорони добре відомого позначення в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. № 3. С. 163–168.

4. Ткачук О. П. Поняття та співвідношення правової охорони й правового захисту добре відомих торговельних марок. Право. Людина. Довкілля. 2023. Т. 14. № 2. С. 95–104.

5. Ткачук О. П. Адміністративне провадження з визнання торговельної марки добре відомою Апеляційною палатою. Науковий вісник публічного та приватного права. 2023. № 4. С. 165–171.

6. Ткачук О. П. Адміністративне провадження з визнання торговельної марки добре відомою судом. Публічне право. 2023. № 3. С. 82–92.

Тези наукових доповідей

7. Ткачук О. П. Деякі питання охорони прав на добре відомі торговельні марки. Сучасні вектори розвитку юридичної освіти та науки: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 21–22 жовтня 2021 року: тези доповіді. Київ, 2021. С. 397–399.

8. Ткачук О. П. Правове регулювання інтелектуальної власності в Україні: напрями гармонізації з правом ЄС. Актуальні питання приватноправового регулювання в умовах євроінтеграції: Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 125-річчю заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ, 15 червня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 146–149.

9. Ткачук О. П. Захист добре відомих торговельних марок в Україні. Актуальні питання приватноправового регулювання в умовах євроінтеграції: Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 126-річчю заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ, 23 травня 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024. С. 174–178.

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні положення і висновки, що містяться в дисертації обговорювалися на: Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні вектори розвитку юридичної освіти та науки» (м. Київ, 2021 р.); Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 125-річчю заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України «Актуальні питання приватно-правового регулювання в умовах євроінтеграції» (м. Київ, 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 126-річчю заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України «Актуальні питання приватноправового регулювання в умовах євроінтеграції» (м. Київ, 2024 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Ткачука Олексія Петровича на тему: «Публічно-правова охорона добре відомого позначення в Україні» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій з точки зору права розглянуто й визначено специфіку публічно-правової охорони добре відомого позначення, сформульовано теоретико-прикладні висновки з окресленої проблематики і на основі системного аналізу та критичного осмислення наявних теоретичних джерел, законодавства, відповідних міжнародних документів розроблено й обґрунтовано теоретичні основи удосконалення публічно-правових засад охорони добре відомого позначення в Україні, що має важливе значення для галузі знань 08 «Право».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Ткачука Олексія Петровича дисертація на тему: «Публічно-правова охорона добре відомого позначення в Україні» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

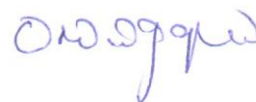
Рішення прийнято одноголосно.

**Голова наукової ради юридичного факультету
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор юридичних наук, професор**

Віктор ЛАДИЧЕНКО

**Експерти:
Завідувач кафедри цивільного
та господарського права
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор юридичних наук, професор**

Олексій ПІДДУБНИЙ

**Доцент кафедри цивільного
та господарського права
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат юридичних наук, доцент**

Лілія ПАНЬКОВА

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК